

Oefenen op een eiland

Een paard, zanger van beroep, crasht met zijn privéjet op een eiland. Zijn stem is hij kwijt, zijn instrumenten liggen verspreid in de omgeving. Zo begint het videospel Fluency Friends, in ontwikkeling bij het Leuvense bedrijf Say It Labs. Ongebruikelijk is dat je het avontuur niet met je vingers voortstuwt, maar met je stem. Fluency Friends is dan ook bedoeld voor kinderen en volwassenen die stotteren, als aanvulling op therapie door een logopedist.

„Een behandeling is het spel niet”, benadrukt Lukas Latacz, ingenieur en expert spraaktechnologie. „Het cliché klopt echter: oefening baart kunst”, vult collega Erich Reiter, expert spraaktechnologie en logopedist, aan. „Met een game oefen je uren, gelijk waar en zonder dat het voelt als therapie.”

De Vlaamse Vereniging voor Logopedisten volgt technologische toepassingen met de nodige voorzichtigheid. „Vaak werkt het effect van een toepassing niet door in echte interacties”, zegt voorzitter Ronny Boey. „Een toepassing sluit bij voorkeur zo dicht mogelijk aan bij de realiteit. Zo zijn er in ontwikkeling die een sollicitatiegesprek simuleren. Dat is zinvol, ingebed in therapie. Maar kan een videogame meer zijn dan een spelletje?”

Tussen de spelniveaus in oefenen spelers ook ademhalingstechnieken

Say It Labs is overtuigd van wel. Het bedrijf heeft via Amerikaanse stotterexperts toegang tot de meest recente kennis ter zake. „Bovendien is een stemgecontroleerd spel dat meteen feedback geeft volstrekt uniek”, zegt Reiter. Latacz: „Het spel begint met eenvoudige taken, maar de moeilijkheidsgraad neemt toe. Er wordt tijdsdruk toegevoegd, wat stresshormonen activeert.”

„Tussen de eilanden die het hoofdpersonage aandoet, moeten de spelers dan weer ademhalingsoefeningen uitvoeren”, vult Reiter aan. „Dat is precies hoe je in echte stresssituaties die hormonen onder controle kunt houden.” Een logopedist kan bovendien informatie krijgen over de problemen bij de patiënt tijdens het spel en de therapie daarop aanpassen.

Op dit moment wordt Fluency Friends getest in de Verenigde Staten. „De spelers, zowel kinderen als volwassenen, zijn alvast geïntrigeerd. Spraaktoepassingen, zoals Siri of Alexa, reageren niet goed op stotteren. Fluency Friends is uiteraard een spel en geen spraakassistent, maar wel voor hen gemaakt”, zegt Reiter. „We nemen hun spraak ook op aan het begin en na een maand dagelijks gebruik en zien in veel gevallen vooruitgang, bijvoorbeeld in het aantal lettergrepen dat ze per minuut uitspreken.”

De definitieve versie van Fluency Friends verschijnt normaal eind 2020 in het Engels en over een jaar in het Nederlands. (JVH)

Meer op www.sayitlabs.com.

‘Vinken brengen leven’

De goudvink werd verkozen tot Vogel van het Jaar. Populair bij kwekers, al komt hij in Vlaanderen amper nog voor

Arne D'HONT

De *Pyrrhula pyrrhula* oftewel de goudvink stond met 644 stemmen met stip op plaats één in de verkiezing van Vogel van het Jaar 2020. Elk jaar houdt Vogelbescherming Vlaanderen vanaf oktober die verkiezing. „Uit een selectie van twaalf kandidaten, allen broedvogels uit België, kwam de goudvink als winnaar uit de bus”, zegt Jan Rodts van Vogelbescherming Vlaanderen. Het brons ging naar de bonte specht, het zilver was voor de hop.

„De goudvink is een prachtige vogel die in Vlaanderen behoorlijk zeldzaam is”, weet Jan Rodts. „Bij de jongste telling, een kleine twintig jaar geleden al, werd hun aantal geschat op 150 tot 280 broedparen. Daarop kreeg de goudvink de status 'bijna in gevaar'. In Wallonië komt de goudvink in het wild vaker voor wegens de omstandigheden. De goudvink leeft graag in bossen met veel ondergroei, iets wat in Vlaanderen nog maar zelden voorkomt. Het is ook best een schuchtere vogel, wat tellingen bemoeilijkt.”

In gevangenschap doet de goudvink het beter, zo weten liefhebbers Willy Van Bogaerts en zijn echtgenote Monique Doffijn. Het 71-jarige lid van vogelvereniging De Goudvink bouwde enkele vogelhuisen in zijn tuin en kweekt al meer dan dertig jaar lang vogels. Zijn lievelingsvogel? „De goudvink, zeer zeker”, zegt hij. „Van toen



Jan Rodts: „De goudvink heet in het Engels *bullfinch* vanwege een amper aanwezige nek.” © Hugo Willocx

ik kon lopen was ik al gefascineerd door vogels. Momenteel bezit ik een twaalfstal broedparen. Gewone goudvinken, maar ook enkele pastelvarianten. Dat zijn goudvinken met een soort mutatie waarbij de kleur lichter

„Dat 'goud' wijst erop dat het gaat om een van de fraaiste vinkensoorten”

is dan bij de gebruikelijke goudvink. Het is een prachtige vogel, ik zie hem heel graag. Mijn vrouw en ik leven haast in onze veranda, vanwaar we uitkijken op de tuin. De vogels brengen leven, zo leuk om te aanschouwen.”

De goudvink is, ondanks zijn naam, roze en niet goudgekleurd. „Hoe de goudvink aan het 'goud' in haar Nederlandse naam is gekomen, kon ik niet achterhalen”, zegt Jan Rodts. „De betekenis van de Latijnse naam *Pyrrhula pyrrhula* is wel 'de vuurrode'. Er wordt ook wel gezegd dat de goudvink een vogel is met een naam van edel metaal, waarmee wordt aangegeven dat het gaat om een van de fraaiste vinkensoorten. Dat gouden aspect is vooral te danken aan de opvallende rozerode borstkleur van het mannetje die haar neerslag vindt in kleurrijke namen. In het Engels bestaat er een *gold finch*, maar dat is in het Nederlands de putter. Goudvink in het Engels is *bullfinch*, wegens de nek. Die

valt bij de goudvink amper te bespeuren, vandaar.”

Goudvinken kweken vergt werk, weet Van Boogaerts. „Elke dag kijk ik meermaals naar mijn vogeltjes. Zeker in het broedseizoen is dat belangrijk. Ik moet erover waken dat ze het niet te koud krijgen. Daartoe maakte ik een opstelling met een warmtelamp in mijn volière. 's Zomers, als het echt heet is, hangen de kuikens uit hun nest voor afkoeling. Soms te ver, waardoor ze te pletter zouden kunnen vallen. Ik plaats de nesten dan vlak boven de grond, zodat ze een val overleven. Er staan nu ook bomen voor mijn vogelhuis, voor de schaduw. Alle beetjes helpen, ik ben er dagelijks mee in de weer. Monique en ik gaan zo goed als nooit op reis, zodat we zorg kunnen dragen voor mijn vinken.”

Ondanks de uitgekende vogelhuisen doet Willy Van Bogaerts niet mee aan tentoonstellingen of wedstrijden. „Mijn goudvinken zijn nochtans groot, zeggen medevogelaars die ze al hebben gezien. Evenementen zijn echter stevast in de winter. Ik zou dan mijn vogels in de wagen moeten laden en op een vaak overweldigend drukke beurs moeten gaan staan. Vervolgens zitten mijn beestjes van zes uur 's ochtends tot zes uur 's avonds in het licht, een volstrekt onnatuurlijke omgeving. Daarbij komt het risico dat ze een ziekte oplopen. Neen, op beurzen of wedstrijden zie je mij niet meer verschijnen”, zegt hij gedecideerd.

Advertentie

Otolift, dé meest gekochte traplift van de Benelux

- ✓ Rechtstreeks van de fabrikant
- ✓ Niet goed = geld terug*
- ✓ Uw trapleuning kan blijven zitten
- ✓ Brede kant van de trap blijft vrij
- ✓ Slechts 48 uur levertijd mogelijk

Dunste enkele rail ter wereld!

Geldig t.e.m. 31 maart 2020

€650,-
Korting!

* Onder voorwaarden. Ga naar otolift.be/sale

Bel gratis
0800 65 612

voor een gratis thuisadvies of om onze gratis brochure te bestellen.

Meer info? www.otolift.be

Stuur mij een gratis brochure

Naam

Adres

Postcode/plaats

Telefoon

K&L2020

Stuur deze bon naar: Otolift Trapliften, Verlorenbroodstraat 120, 9820 Merelbeke